

GEBIEDSAANDUIDING

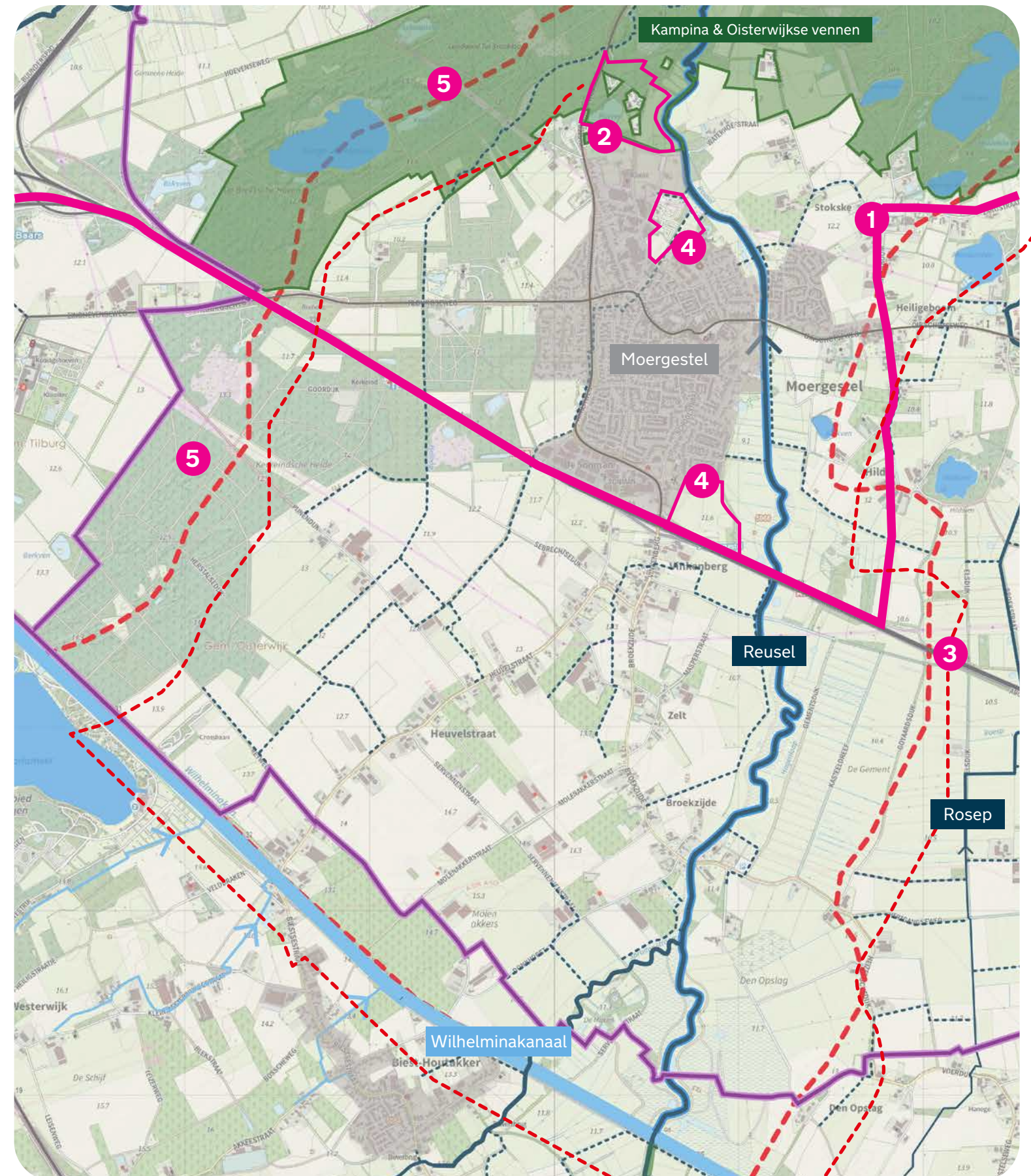
Deelgebied B bestaat uit het gebied tussen de gemeentegrens van Tilburg in het westen en de Reusel in het oosten, het kanaal vormt de zuidelijke grens. Het gebied bestaat uit het westelijk deel van het stroomgebied van de Reusel. De beek ontspringt bij Reusel in de Kempen, en stroomt onder het Wilhelminakanaal door naar Moergestel. Ten zuiden van Oisterwijk gaat de Reusel over in de Achterste Stroom en vormt daarna verderop samen met de Voorste Stroom de Essche Stroom. De bossen van de Kerkeindsche Heide vallen geheel in het deelgebied, hierin ligt de waterscheiding met het stroomgebied van de Voorste Stroom.

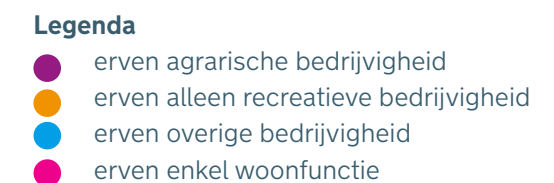
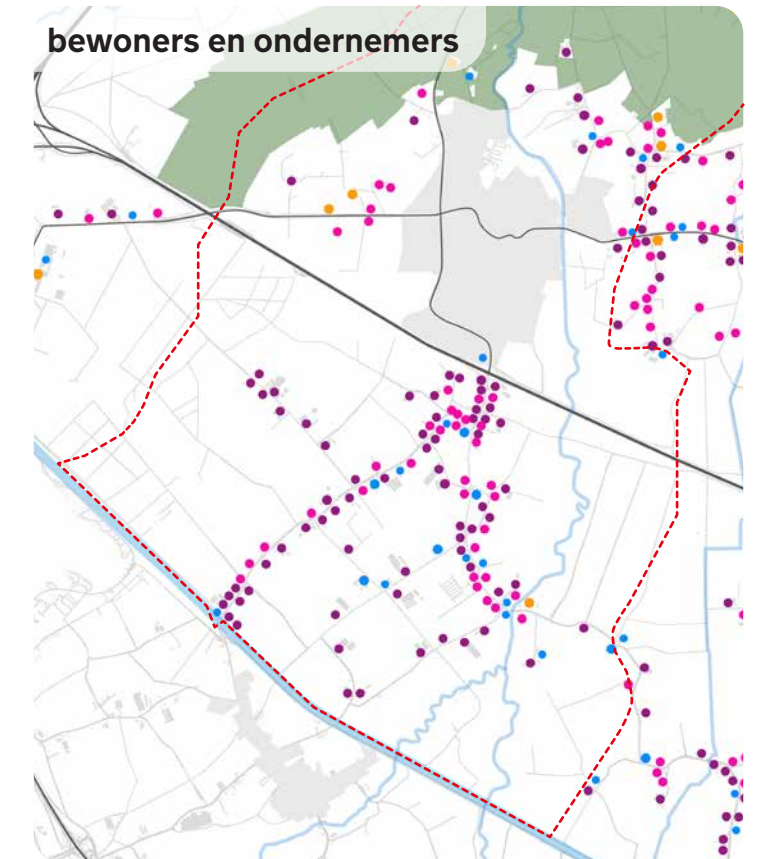
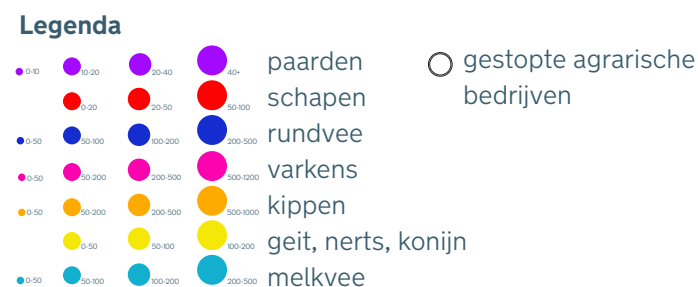
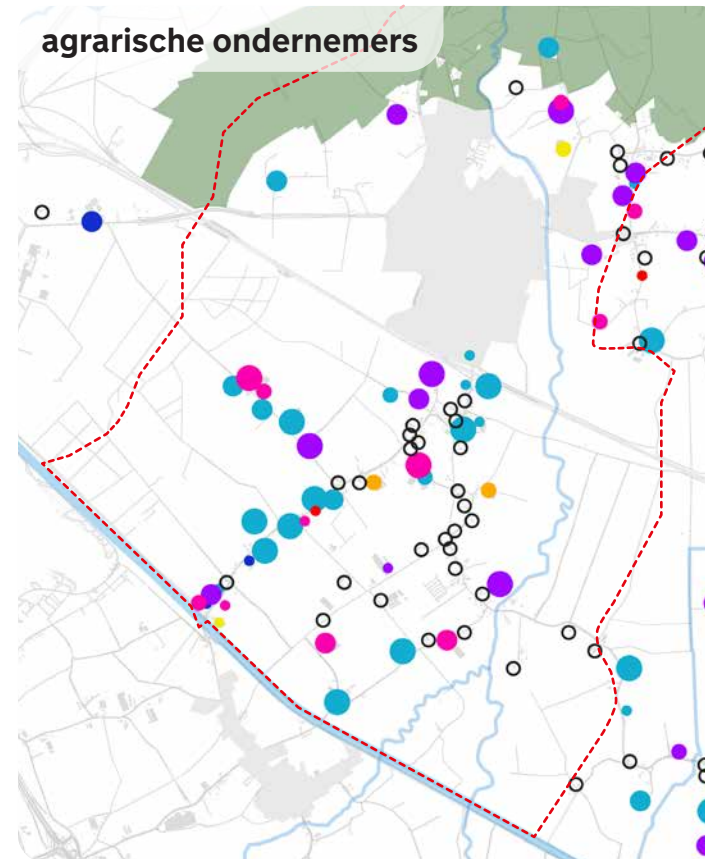
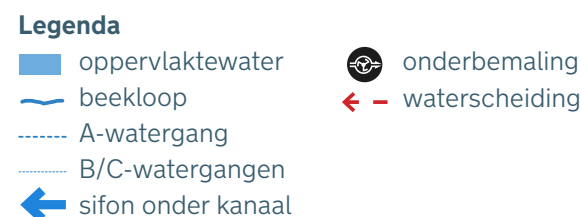
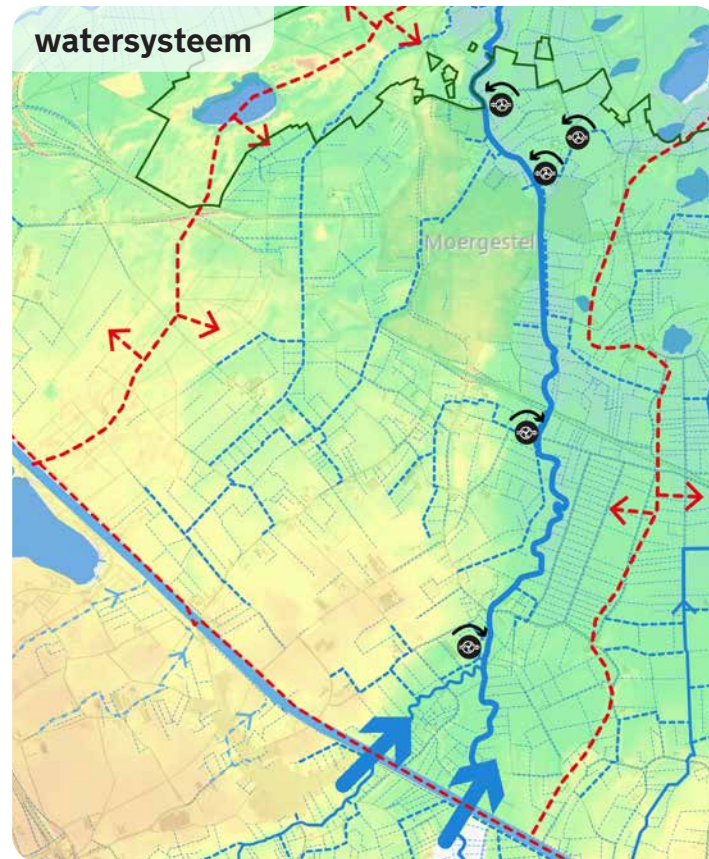
Het deelgebied is geheel gelegen in de gemeente Oisterwijk en bevat de kern Moergestel. De A58 doorsnijdt het gebied. Tussen snelweg en het kanaal ligt een groot aaneengesloten agrarisch gebied met daarin enkele buurtschappen als Vinkenbergh en Zelt.

LOPENDE ONTWIKKELINGEN

Beknopt overzicht lopende ontwikkelingen, eigenaarschap en status

1. Integrale gebiedsontwikkeling Oostflank, Tilburg en Oisterwijk - visiefase
2. Landgoederen in ontwikkeling, particuliere eigenaren - visie/realisatie
3. Verbreding A58, Rijkswaterstaat - planvorming
4. Woningbouwontwikkeling Moergestel, Oisterwijk - planvorming
5. Bosvorming van naald- naar loofbos, Brabants Landschap - realisatie

KENSCHETS

Beknopte landschappelijke kenschets van het gebied

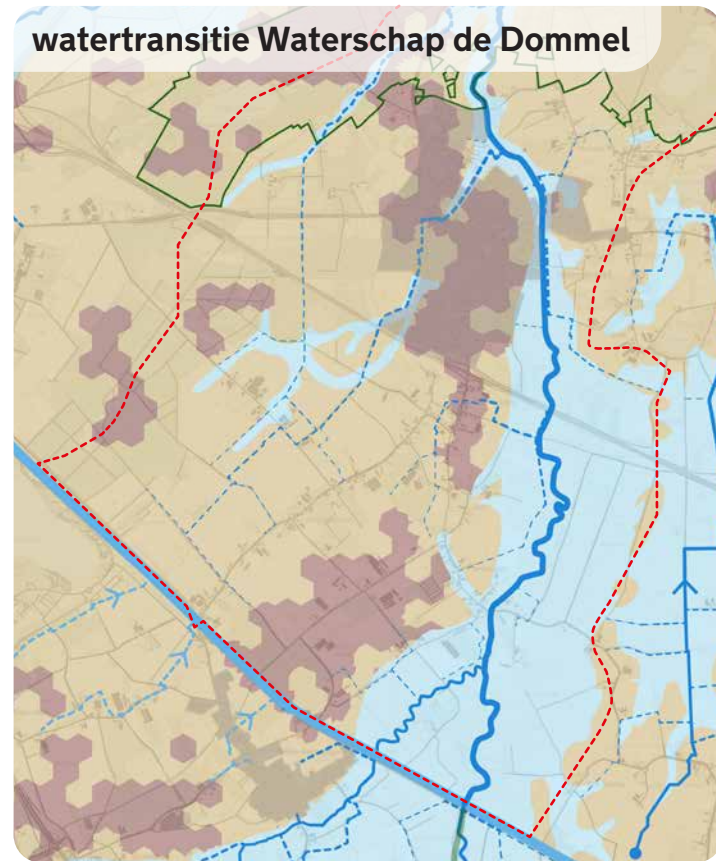
Het gebied heeft van oudsher een heldere opbouw van het lager gelegen beekdal (Reusel) in het oosten en hoog en drooggelegen woeste gronden in het westen. Op de overgang daar tussenin liggen al eeuwenlang de goede akkerbouwgronden. Het oude akkerbouwcomplex rondom de Heuvelstraat vormt nog steeds het hart van het agrarische gebied. Veel van het kleinschalige landschap is het zuidelijk deel verdwenen, maar rondom Moergestel nog aanwezig.

De hoger gelegen landbouwgronden worden met enkele sloten ontwaterd. Ook de bossen liggen hoog en droog, daar zorgen de dalende grondwaterstanden voor verdroging van de natuur.

Beknopte sociaal-economische kenschets van het gebied

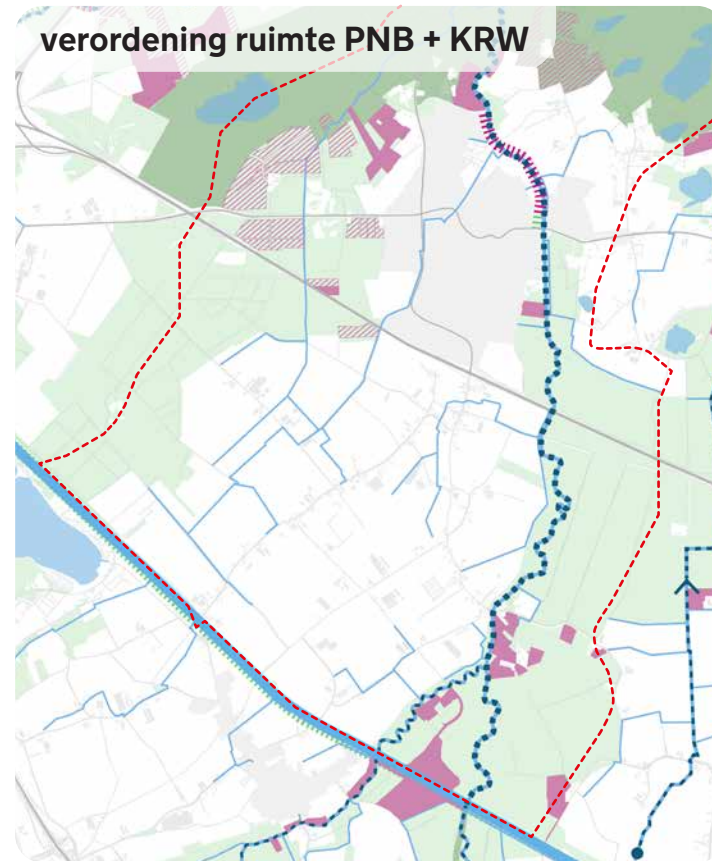
Ten zuiden van de A58 ligt een groot cluster (Heuvelstraat) van agrarische bedrijven, dit zijn voornamelijk melkveehouders. Ook zijn er enkele varkenshouders en paardenhouderijen. Veel bedrijven zijn gestopt afgelopen jaren. Grondgebruik is voornamelijk bouwland, grasland en boomteelt. Ten noorden van de A58, in de schil van het Natura 2000-gebied (N2000) en in N2000 liggen twee melkveehouders en een enkele paardenhouder. Verder liggen er geen agrarische erven ten westen van de Reusel.

Het gebied rondom de kern Moergestel is een belangrijk uitloopgebied voor bewoner en recreant. Het gebied ten zuiden van de A58 ligt enigszins geïsoleerd door de ligging tussen beken, kanaal en snelweg. De Reuselhoeve is er een belangrijke recreatieve hotspot vanwaar vele recreanten hun fiets-, wandel of kanotocht starten.

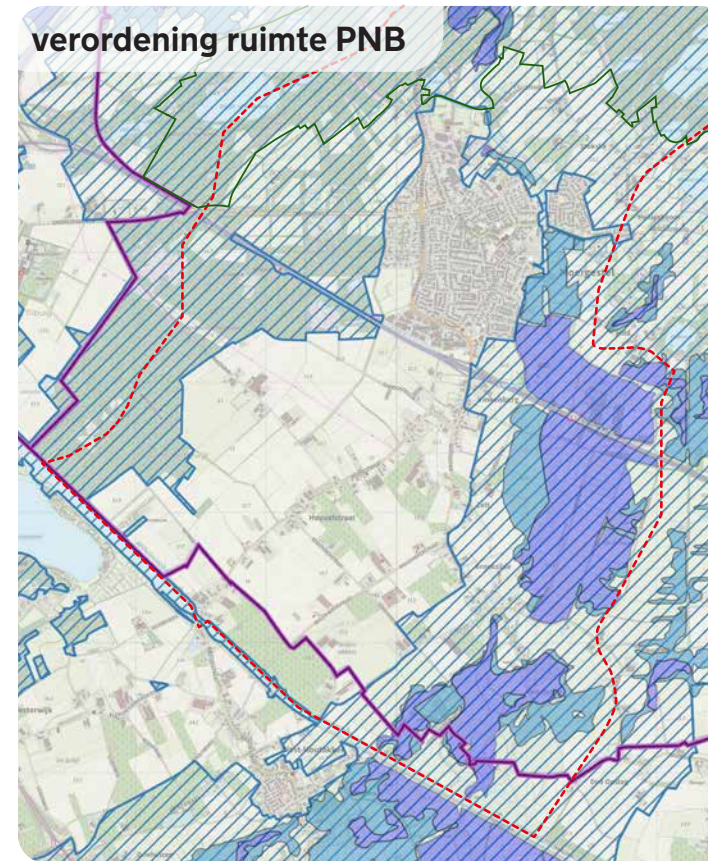
Legenda

- hoge koppen
- flanken
- beekdalen

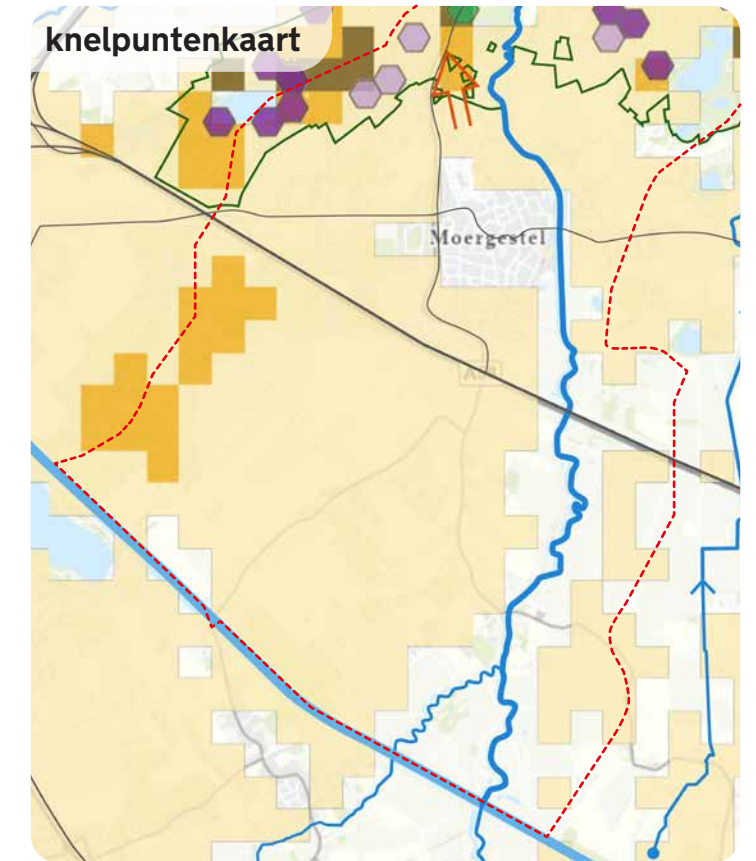
Legenda

- N 2000
- huidige NNB
- nog in te richten natuur
- nog te verwerven gronden
- huidige evz
- nog te realiseren evz
- KRW oppervlaktewaterlichamen

Legenda

- reservering waterberging
- regionale waterberging
- attentiezone waterhuishouding

Legenda

- overbelasting kritische depositie waarde
- stikstofgevoelige habitattypen
- waterkwaliteit beken
- droogtestress hoog/matig/laag
- recreatieve druk

BELEIDSOPGAVEN

Beknopte samenvatting opgave groen-blauw met verwijzing naar kaartenboek

- Resterende opgave Natuurnetwerk Brabant (NNB) aan weerszijden van de Reusel
- Resterende Ecologische Verbindings Zone (EVZ) Reusel tussen Moergestel en N2000
- Behalen van doelen Kaderrichtlijn Water (KRW) voor de Reusel
- Handelingsperspectieven Watertransitie van Waterschap De Dommel: zo veel mogelijk water infiltreren en vasthouden op de hoge koppen (ten noorden en zuiden van Moergestel) en ruimte geven aan de beek in het beekdal.

KNELPUNTEN

Beknopte samenvatting knelpunten

- Overschrijding stikstof stikstofgevoelige habitattypen N2000 (emissies in overgangszone worden in stikstofanalyse nog in beeld gebracht)
- Droogtegevoeligheid gebied
- Waterkwaliteit van de Reusel is onder de norm
- Recreatiedruk op natuur vanuit Moergestel
- Ligging stedelijk gebied direct tegen beekdal

SAMENVATTING HOOFDOPGAVE

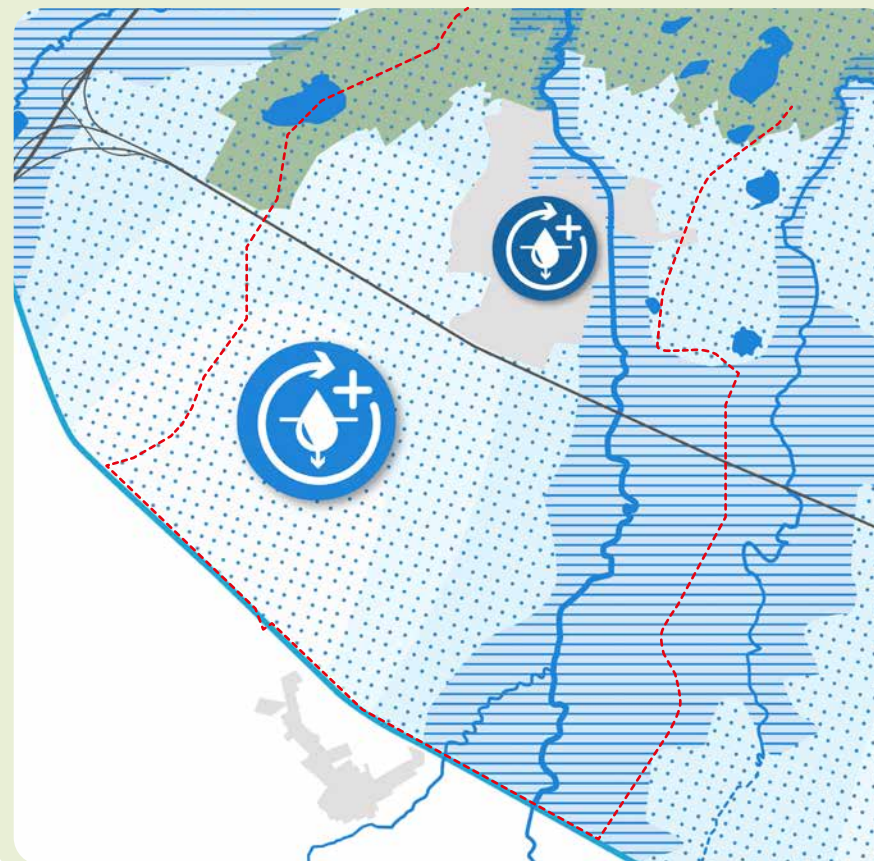
Het gebied is relatief overzichtelijk en heeft globaal 3 hoofdpogaven:

- Inrichting en vernatting robuuste natuurlijke overgangszone tussen N2000, A58 en kern Moergestel, waarbij ontwatering gebied wordt gestopt, instroom water wordt gezuiverd en er natuurinclusief grondgebruik plaatsvindt.
 - Inrichting klimaatadaptieve kernrandzone Moergestel – beekdal de Reusel
 - Economisch perspectief voor het agrarisch cluster ten zuiden van de A58, met infiltratie en watervasthoudende bodems (hoge organische stof) én met een recreatief aantrekkelijk cultuurlandschap en leefbare buurtschappen.
- Door geclusterde ligging, diversiteit ondernemers en goede enkeerdgronden liggen er kansen voor (hightech-) kringlooplandbouw / gebiedsbouwplannen etc. in collectief van samenwerkende ondernemers.

OPGAVE PER UITGANGSPUNT

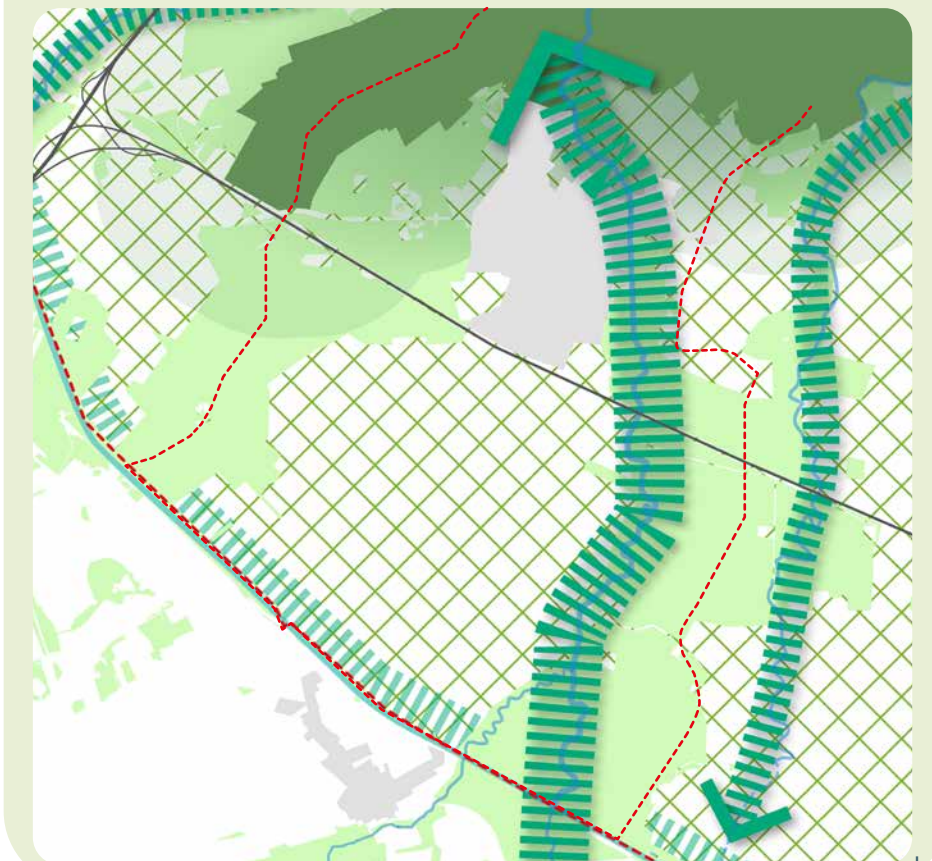
Een veerkrachtig en klimaatadaptief watersysteem

- Beekdal van Reusel geeft ruimte aan beek bij piekbuien en reserveringsgebieden water worden benut voor vasthouden van water.
- Water blijft in het gebied en grondwaterstanden stijgen: onder meer door afbouw van de onderbemaling en het dempen van sloten, met name nabij het N2000-gebied, die van invloed zijn op de verdroging van de vennen en overige natuur. Specifiek voor het gebied tussen Moergestel, de A58 en N2000 wordt het gebied zodanig ingericht zodat water kan vastgehouden worden.
- Hermeandering Reusel, klimaatadaptieve inrichting beekdal ten oosten kern Moerdijk. Geen woningbouwontwikkeling in het beekdal van de Reusel.
- Water op hoge koppen infiltreert waar mogelijk en het waterbergend vermogen bodem stijgt door verhoging organisch stofgehalte, met name in het landbouwgebied ten zuiden A58.
- **Opheffen keringen ter hoogte van Moergestel (check Waterschap)**

Een veerkrachtig en robuust ecosysteem

- Realiseren van een robuuste ecologische verbingszone van natuurgebied Kempenland-West naar Oisterwijkse bossen door realisatie van de ontbrekende schakels in het beekdal van de Reusel (waaronder Moergestels Broek en het beekdal tussen Moergestel en het N2000-gebied).
- Een groenblauwe dooradering van de landbouwgronden versterkt de biodiversiteit, verbetert de vochtbalans in bodem en vangt stikstof en fijnstof af voor N2000.
- In kaart brengen van emissies nabij de begrenzing van N2000 en nader uitwerken van maatregelen om emissies dicht bij de begrenzing van N2000 te verminderen.
- Door kwel vanuit kanaal zijn gronden ten noorden van kanaal natter: hier liggen kansen voor ecologie en waterberging.
- Gebiedsspecifieke maatregelen Natuurdoelanalyse:
 - o *NDA28: Onderzoek uitbreiding H6410 Blauwgraslanden.*
 - o *NDA36: Uitbreiden H91D0 Hoogveenbossen.*
 - o *NDA39: Uitbreiden H91EOC Beekbegeleidende bossen*
 - o *NDA43: Verbindingszones uitwisseling populaties kamsalamander*

Legenda Een veerkrachtig en klimaatadaptief watersysteem

- N 2000
- natuurlijke laagtes, ruimte voor piekbuien
- stedelijk water vasthouden en infiltreren
- water landelijk gebied vasthouden en infiltreren
- bodem als spons (aanvullen grondwater: vasthouden en infiltreren)

Legenda Een veerkrachtig en robuust ecosysteem

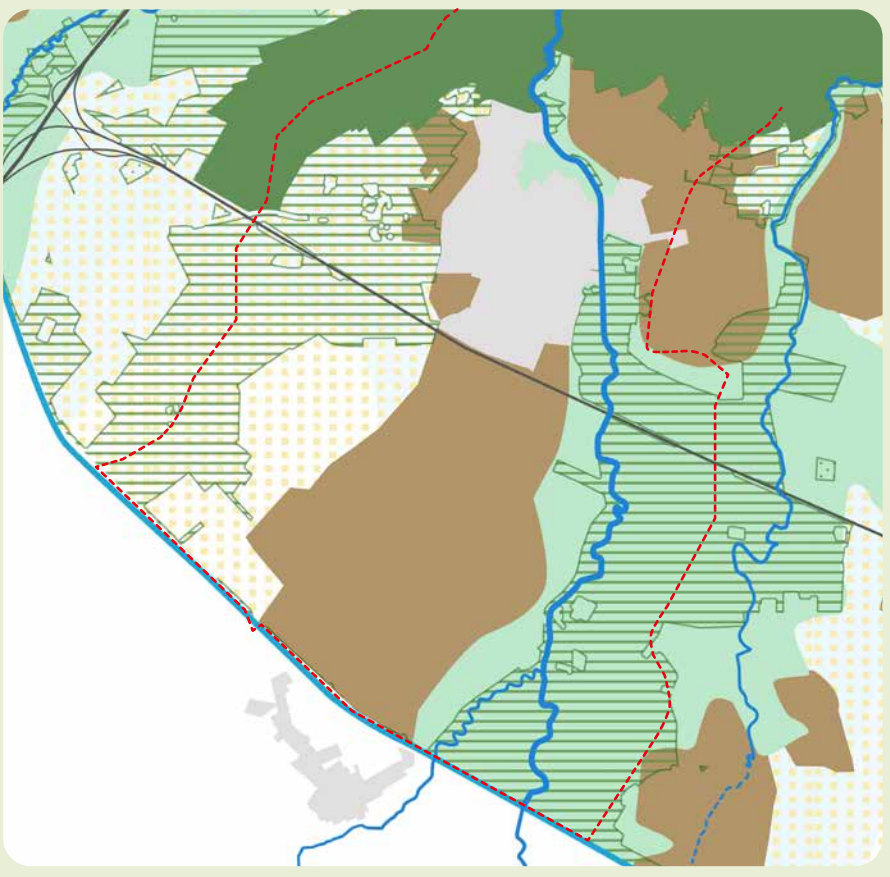
- N 2000
- NNB
- indicatie zoekgebied overgangszone
- verhogen groen-blauwe dooradering landelijk gebied
- droge ecologische verbindingen natuurgebieden
- robuuste natte ecologische verbindingen

Ruimte voor diversiteit aan agrarisch ondernemerschap

- Percelen in het beekdal zullen vernatten: dit vraagt om een aanpassing van het grondgebruik en bedrijfsvoering van betrokken bedrijven. Op de flanken van het bovenstroomse deel van de Reusel, ten noorden van de A58, zullen de stijgende grondwaterstanden juist gunstig uitpakken voor het agrarisch landgebruik: minder beregening noodzakelijk.
- Landgebruik in de overgangszone N2000, ten noorden van de A58, draagt bij aan natuurherstel van de Oisterwijkse bossen. Dit vraagt maatwerk met betrekking tot het nog mogelijke landgebruik.
- Het gebied tussen A58 en het kanaal is van betekenis als toekomstbestendige agrarische enclave, waarbij grondgebruik samengaat met versterking biodiversiteit, watervasthouden en gezonde bodem. Gemeenschapswaarde en de leefbaarheid van de buurschappen is daarbij een belangrijk punt.

Legenda

- N 2000
- NNB
- lager gelegen gronden, teelt volgt peil
- goede vruchtbare landbouwgronden
- overige gronden

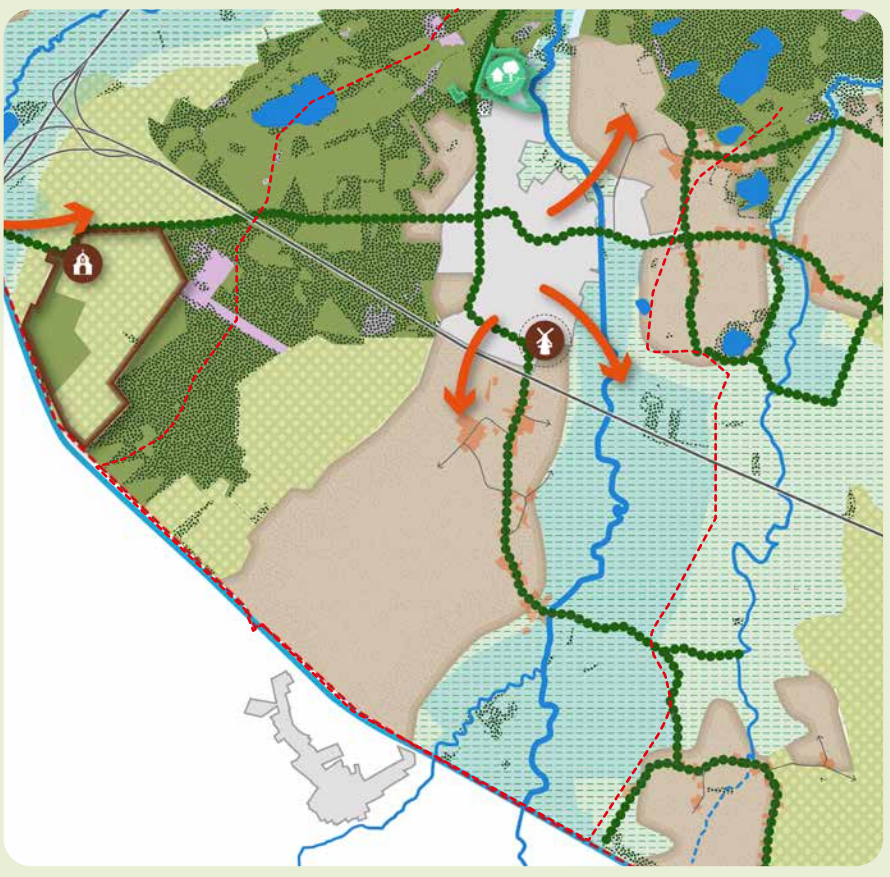

Aantrekkelijk en beleefbaar landschap, met brede meerwaarde

- Groenblauwe dooradering wordt zodanig toegepast dat het de cultuurhistorische en landschappelijke eigenheid van dit deelgebied versterkt: afstemming op de verschillende cultuurlandschappen in het gebied (beekdal – oude gronden - jonge ontginningen).
- Nieuwe paden vanuit Moergestel, de buurtschappen en erven met recreatieve functies zorgen voor een toegankelijk en beleefbaar landelijk gebied.

Legenda

heideontginning	heide
oude akkerdorpen	lintbebouwing
de Mortelen	laanstructuren
lager gelegen natte gronden	erfgoederen
beekdalen	landgoederen
bossen	recreatieve verbindingen

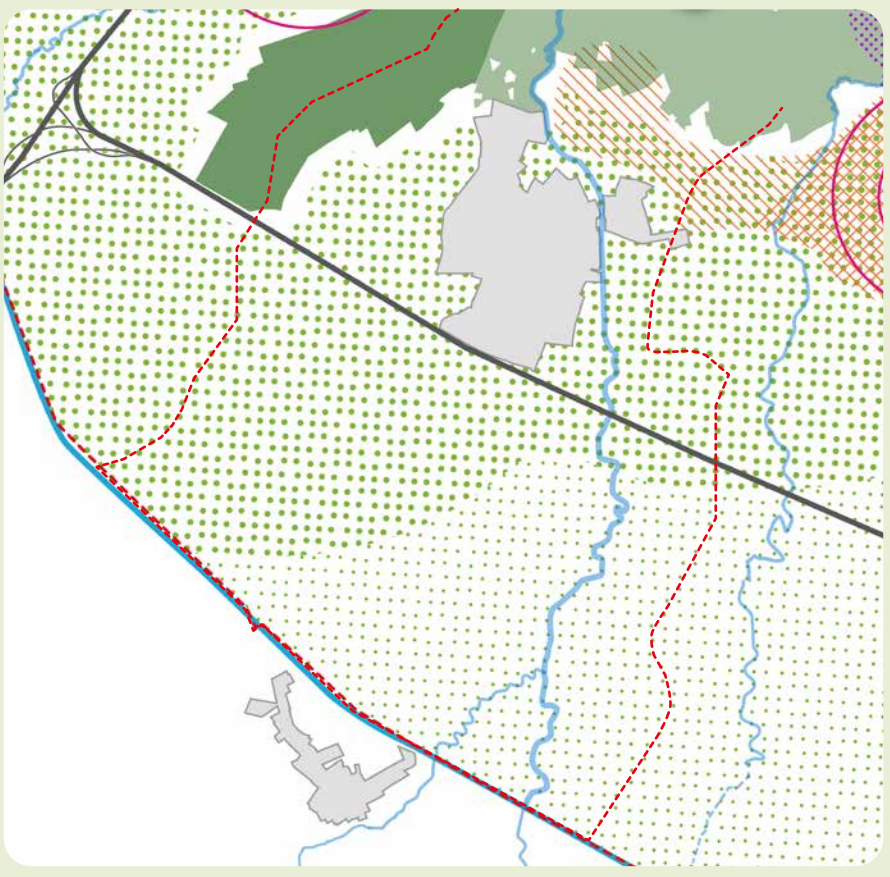

Recreatieve beleving en regulering

- In het deelgebied zijn weinig recreatieve voorzieningen aanwezig. Het agrarisch gebied ten zuiden van de A58 heeft de potentie zich te ontwikkelen tot een aantrekkelijk recreatief cultuurlandschap: dit biedt kansen voor nieuwe functies op de erven van stoppende ondernemers, als wel agrarisch ondernemers met verbrede activiteiten. Landschappelijke versterking van het gebied en aanleg van paden zijn daarvoor van belang.
- De Reuselhoeve heeft daarbij, op afstand van de kwetsbare natuur van het N2000-gebied, de potentie om nog verder te ontwikkelen als recreatief startpunt voor het zuidelijk gebied.

Legenda

- N 2000 intensieve recreatie
- N 2000 extensieve recreatie
- recreatieve zonering
- concentratie toeristische en recreatieve voorzieningen gem. Oisterwijk
- zoekgebied leisure ontwikkeling gem. Oisterwijk
- parkeervoorziening op afstand van N2000

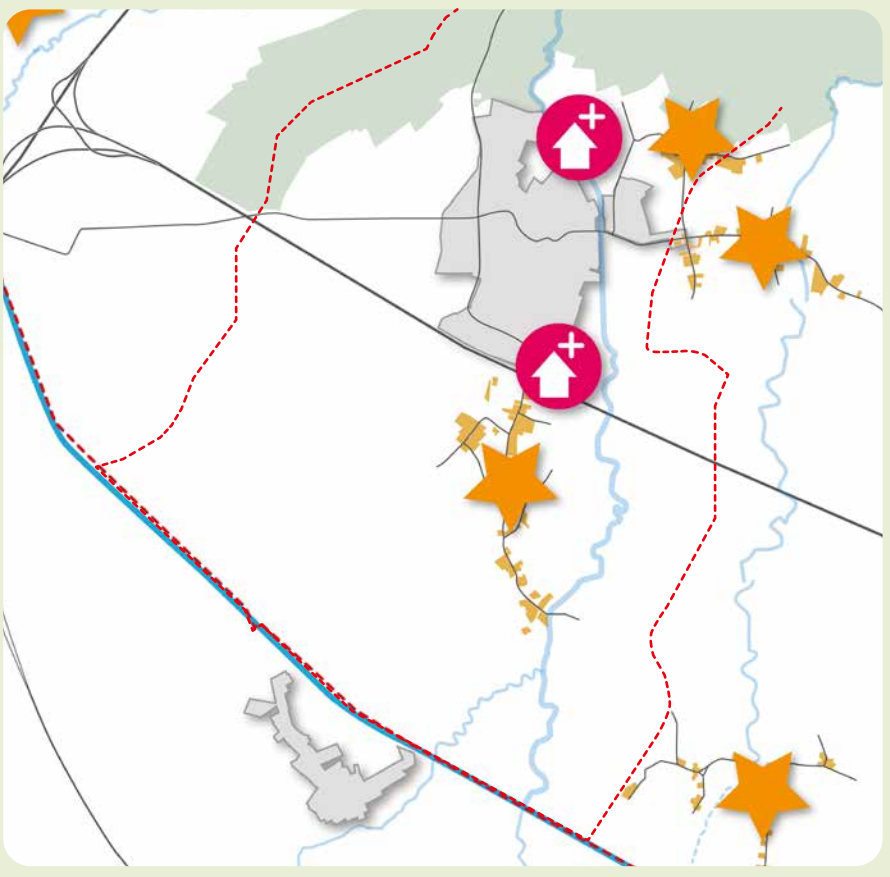
* De uitwerking is de eerste doorvertaling op basis van aanwezige informatie, dit zal worden aangescherpt en verdiept in de visiefase naar 1.0

Landschap als basis voor verstedelijking

- Inpassing uitbreiding Moergestel binnen mogelijkheden water- en natuurdoelen, gaat samen met integrale uitwerking van klimaatadaptieve inrichting van het gebied en gaat samen met landschapsversterking.
- Buurtschappen bieden kansen voor kleinschalige wonen.
- Woningbouwopgave moet integraal met wateropgave afgestemd worden.

Legenda

- N 2000
- bestaande dorpen
- bestaande buurtschappen
- kleinschalige nieuwe woonvormen in bestaande buurtschappen
- woningbouwopgaves

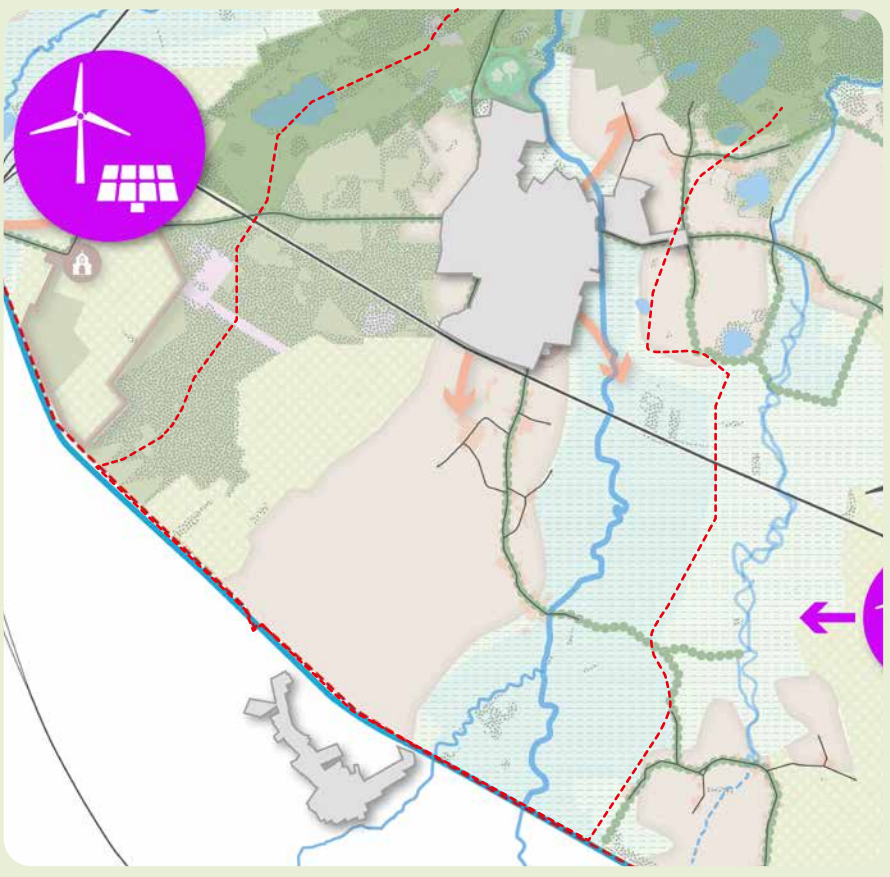
Circulair, beperkte emissies en energieneutraal

- Ruimte voor innovatieve maatregelen veehouderijen om emissies te verminderen en bijdragen aan CO2 opslag, energie opwekken etc.
- Robuuste inpassing met bossingels van de A58 vangt fijnstof in t.b.v. N2000. Nader te beoordelen na stikstofanalyse.

Nader uit te werken naar Gebiedsvisie 1.0

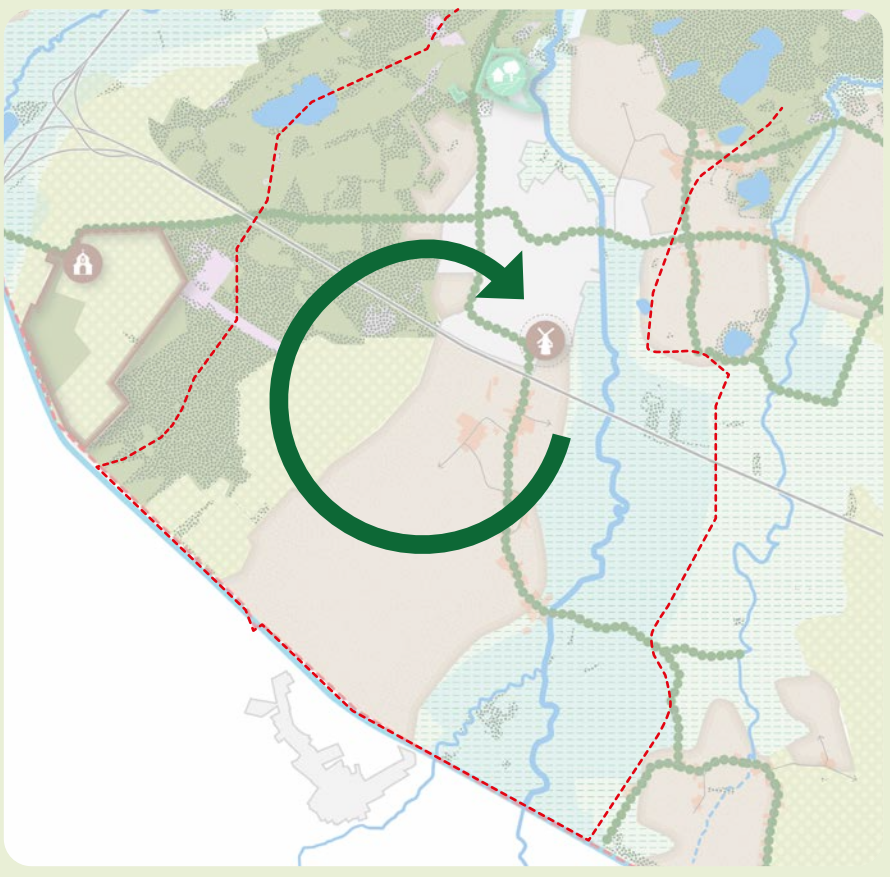
Legenda

- zoekgebieden zonneparken/windmolens

Grond staat in dienst van het gebied

Nader uit te werken naar Gebiedsvisie 1.0

* De uitwerking is de eerste doorvertaling op basis van aanwezige informatie, dit zal worden aangescherpt en verdiept in de visiefase naar 1.0

SCHUURPLEKKEN

Belangrijkste botsende opgaven

- Afbouwen van onderbemalingen om (vakantie)woningen droog te houden nabij begrenzing N2000. Deze onderbemalingen hebben negatieve invloed op natuurwaarden N2000.
- Woningbouwontwikkeling versus wateropgave beekdal Reusel.
- Water infiltreren en vasthouden op de hoge koppen, dit heeft invloed op de bedrijfsvoering van agrarische bedrijven rond de Heuvelstraat.
- Pachtconstructie en huidige bedrijfsvoering pachter van Brabants Landschap verhinderen cruciale vernatting en versterking natuurwaarden in driehoek A58, Moergestel en N2000.

KANSEN

- Kansen voor ontwikkeling van (hightech) voedsellandschap/kringlooplandbouw met samenwerkende en aanvullende ondernemers in agrarisch cluster ten zuiden van de A58, samen met gezamenlijk plan voor infiltratie en vasthouden water.
- Ontwikkeling aantrekkelijk en recreatief landschap ten zuiden van A58, dat water, bodem en biodiversiteit versterkt, biedt samen met de ligging van de Reuselhoeve, kansen voor het vergroten van de recreatieve verbreding en regulering van het GGA-gebied, als ook het verdienvermogen van het recreatieve en verbrede ondernemerschap.
- Kansrijk deelgebied in overgangszone gezien eigendom Brabants Landschap en beperkt aantal stakeholders/ondernemers. Aandachtspunt is perspectief ondernemer en huidige pachtcontract.
- Stijgende grondwaterpeilen op de flanken en koppen betekent minder beregening nodig.

AANBEVELINGEN VERVOLG

Specifieke aanbevelingen met betrekking tot het gebied ten behoeve van het vervolgproces naar de gebiedsvisie 1.0

- Afstemming proces Oostflank regio Oisterwijk met proces en uitwerking GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen.
- Gebied in de hoek N2000/A58/Moergestel heeft belangrijke plek in het watersysteem in relatie tot het N2000-gebied: verkenning realisatie hydrologisch en natuurlijk herstel in samenspraak met melkveehouder.
- Verkenning Oostzijde Moergestel: landgoedinitiatief en beoogde herinrichting/hermeandering Reusel en woningbouwuitbreiding.
- Afwegingskader + meerwaarde opties opstellen voor recreatieve initiatieven
- Betrekken Staatsbosbeheer en afstemming gemeente Hilvarenbeek.

legenda

- N2000
- NNB
- EVZ
- reservering waterbering (verordening ruimte PNB)
- vernatting gronden na watertransitie (grondwatertrap I-IIA)
- vruchtbare landbouwgrond
- ondermaling
- drinkwaterwinning
- recreatieve druk
- zoekgebied wonen
- zoekgebied Energie Hub de Baars
- intensieve veehouderijen (varkens, geiten/nertsen, koeien, kippen)
- melkveehouderijen

